

**Faydalı Model Kararı – Yargıtay
11.HD., E. 2020/2339 K. 2021/4681 T.
02.06.2021 Kararı**

03

**Olay
Özeti**

04

**Çözümü
Gereken
Hukuki
Sorun**

05

**Mahkemenin
Çözümü**

07

Görüşümüz

OLAY ÖZETİ

Davacı şirket; “Reklam Römorklarında Yenilik” başlıklı buluş için .. sayılı faydalı modele sahip olduğunu, davalı tarafın bu faydalı model kapsamındaki ürünleri kullanması sonucu faydalı modele ilişkin haklarının ihlal edildiğini ve haksız rekabet nedeniyle 3.000 TL maddi, 1.000 TL manevi tazminata hükmedilmesine ve yargılama sonucunda davalı tarafın faydalı modeli kullanmakla elde ettiği kazançta göre yoksun kaldığı kazancın hesaplanmasına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı, davacı tarafın iddialarının gerçeği yansıtmadığını, davalı adına kayıtlı olan faydalı modelin davacı tarafa ait faydalı model başvuru tarihinden önce alındığını, davacıya ait faydalı modelde koruma altına alınmak istenen unsurlardan “kauçuk torsiyon” ve “çift dingil” haricindeki bütün unsurların kendisinin de faydalı modelinde koruma altına alınmış olduğunu, davacı taraf adına .. sayı ile kayıtlı faydalı modele ilişkin ürünün, başvuru tarihi olan 21.06.2012 tarihinden önce üretilmiş olduğunu ve tekniğin bilinen durumuna dahil olduğunu savunarak davanın reddini istemiş, karşı davada da diğer tarafa ait .. sayılı faydalı model belgesinin tekniğin bilinen durumu itibarıyla yenilik vasfını taşımadığından hükümsüzlüğünün gerektiğini ileri sürerek yenilik kriteri olmayan faydalı modelin hükümsüzlüğü ve sicilden terkine karar verilmesini talep etmiştir.

Çözümü Gereken Hukuki Sorun

Çözümü gereken hukuki sorun, davalının kullandığı ürünlerin davacının faydalı modelinin koruma kapsamında kalıp kalmadığı ve davacının faydalı modelinin yenilik şartını içerip içermediğidir.

Mahkemenin Çözümü

İlk derece mahkemesinde yapılan yargılamada alınan ilk bilirkişi raporunda, davalı taraf reklam araçlarının faydalı modelin her iki ana istemi uyarınca da davacı tarafın faydalı modelin koruma kapsamında olduğu; alınan ikinci bilirkişi raporunda ise davalı tarafın iş yerinde yapılan tespit sırasında alınan görüntüler ve ürün üzerindeki teknik detayların davalı tarafın faydalı model belgesinde yer almadığı, bu belgenin koruma kapsamının farklı özellikler içerdiği, davacı tarafa ait faydalı model belgesinde yer alan iki an istemin davalı taraf iş yerinde tespiti yapılan **“Gezici Reklam Römork”** ürününde yer aldığı, davacının faydalı modelden doğan hakkına tecavüz edildiği, davalıya ait faydalı model belgesinde talep edilen koruma kapsamının davacıya ait faydalı model belgesi kapsamından farklı özellikler içerdiği ifade edilmiştir.

Mahkeme bilirkişi raporlarını esas alarak faydalı model hakkına tecavüzün ve haksız rekabetin tespitine, men'ine, ref'ine, davalının faydalı modeli kullanmakla elde ettiği kazanca göre yoksun kaldığı kazancın hesaplanmasında istenen defter ve kayıtlar sunulmadığı için maddi tazminat hesabı yapılamadığından Borçlar Kanunu'nun 50/2. maddesine göre hakkaniyet gözetilerek talep edilen 3.000 TL maddi tazminata ve faydalı modelin kullanıma bağlı iş ve prestij kaybı etkisinin davacıdaki olumsuz etkisi de gözetilerek talep edilen 1.000.- TL manevi tazminata, ayrıca kararın gazetede ilan edilmesine, diğer taleplerin reddine hükmetmiştir. Karşı dava yönünden, davalı/karşı davacıya ait faydalı model belgesinde, davaya konu faydalı model belgesinin iki ana istemlerinde sınırları çizili reklam aracında bulunan "kauçuk torsiyon ve çift dingil" in bulunmadığı, bu nedenle davalı- karşı davacıya ait faydalı model belgesinin davacı-karşı davalıya ait faydalı model belgesinin yenilik vasfını ortadan kaldırmadığı ve davacı/karşı davalının faydalı model belgesinin yenilik vasfı taşımadığı ispat edilemediği gerekçesiyle karşı davanın reddine karar verilmiştir.

Davalı/karşı davacı, ilk derece mahkemesi kararını istinaf etmiş fakat Bölge Adliye Mahkemesi, kararın usul veya esas yönünden hukuka uygun olduğu gerekçesiyle davalının istinaf başvurusunun esastan reddine karar vermiştir. Bunun üstüne davalı/karşı davacı Bölge Adliye Mahkemesinin kararını temyiz etmiştir.

Yargıtay kararında, davalı-karşı davacıya ait faydalı model belgesinin davacı-karşı davalıya ait faydalı model belgesinin yenilik vasfını ortadan kaldırmadığı değerlendirmesinin yapılmış ancak karşı davacının iddia ettiği "kauçuk torsiyon" ve "çift dingil" istemlerinin tekniğin bilinen durumuna dahil olup olmadığı hususlarıyla ilgili teknik inceleme yapılmadığının tespitini yaparak karşı davalıya ait faydalı modelde yer alan istemlerin tek tek inceleme ve açıklamasının yapılarak bu istemlerden hareketle "kauçuk torsiyon" ve "çift dingil" istemlerinin tekniğin bilinen durumuna dahil olup olmadığı hususunda ek veya yeni bir bilirkişi heyetinden rapor alınarak karar verilmesi gerekirken eksik incelemeye dayalı olarak karşı davanın reddine karar verilmesini hukuka aykırı bularak kararın davalı-karşı davacı yararına bozulmasına ve davalı-karşı davacı vekilinin asıl davaya yönelik temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik gerek olmadığına karar vermiştir.

Görüşümüz

6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca bir faydalı modelin Kanun'un sağladığı korumadan yararlanabilmesi için yenilik ve sanayiye uygulanabilirlik koşulları aranmaktadır. Bu koşulları sağlamayan teknik bilgi ve mekanizmalar faydalı model sayılmamaktadır. Bir faydalı modelin yenilik koşulunu sağlaması için başvuru tarihinde dünyanın herhangi bir yerinde, herhangi bir zamanda kamunun ulaşabileceği biçimde ileri sürülmemiş olması gerekmektedir. Eğer bilgi veya buluş olduğu ileri sürülen fikir, tekniğin bilinen durumuna dahil değilse faydalı model konusu buluşun yeni olduğu söylenebilecektir.

Faydalı model başvurularında, ilgili faydalı modeli önceki teknikten ayıran ve koruma talep edilen özelliklerin ayrıntılı bilgileri istenir. Faydalı modelin başvurusunda yer alan istemlerden bir tanesi dahi önceki teknikten farklı olduğu takdirde SMK kapsamında korunabilecek bir faydalı modelin olduğundan söz edilebilecektir. Somut olayda davalı "kauçuk torsiyon" ve "çift dingil" istemlerinin bilinen tekniğe yenilik getirdiğini iddia etmesine rağmen mahkemece bu yönde bir inceleme yapılmaksızın karar verilmesi doğru olmamıştır. Bu nedenle Yargıtayın bozma kararına katılmaktayız.

Teşekkürler

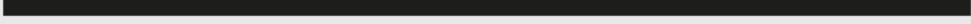

Abdullah Erkam Yılmaz
Kurucu Avukat

İletişim:

aeylegal.com

erkam@aeylegal.com

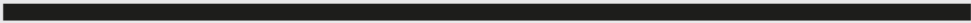

Buse Hamurcu
Avukat

İletişim:

aeylegal.com

buse@aeylegal.com

Sorularınız ve görüşleriniz için
bizimle iletişime geçebilirsiniz.